

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova

Colegiul "Mihai Eminescu" din Soroca

"Aprob"

Directorul Colegiului „Mihai Eminescu” din Soroca

Tatiana Vișniovaia
Tatiana Vișniovaia

01 septembrie 2017

Curriculumul disciplinar

F.02.O. 011 Solfegii II

Specialitatea: 22110Teologie

Calificarea: 341304 Predicător

Soroca 2017

Aprobat:

La sedința Consiliului Profesorat al Colegiului "Mihai Eminescu" din Soroca din 01 septembrie 2017

Director

Vișniovaia Tatiana

Autor:

Tacu Anatolie, grad didactic unu, Colegiul „Mihai Eminescu” din Soroca

Avizat de:

Catedrala Episcopală „Adormirea Maicii Domnului” din Soroca, Paroh PS IOAN, Episcop de Soroca

Protopopiatul bisericilor din Soroca, Protopop, Protoiereu Nicolae Craveț

Adresa Curriculumului în Internet:

Portalul național al învățământului profesional tehnic

<http://www.ipt.md/ro/produse-educationale>

Cuprins

I. Preliminarii	4
II. Motivația, utilitatea disciplinei pentru dezvoltarea profesională	4
III. Competențele profesionale specifice disciplinei	4
IV. Administrarea disciplinei	4
V. Unitățile de învățare	5
VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare	6
VII. Studiu individual ghidat de profesor	7
VIII. Lucrările de laborator recomandate	9
IX. Sugestii metodologice	9
X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale	10
XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii	11
XII. Resursele didactice recomandate elevilor	11

I. Preliminarii

Unitatea de curs Solfegiu II constă în formarea deprinderilor la elevi a intonării corecte și expresive, citirii la prima vedere, respectarea riguroasă a metro – ritmului, manifestarea deprinderilor auditive. Etapa următoare a cursului “Solfegii ” necesită o atenție deosebită studierii tuturor formelor de lucru: solfegierea melodiilor, învățarea cântecelor la o voce și două, intonarea exercițiilor (game, secvențe, trepte, intervale, acorduri) analiza auditivă și dictările muzicale.

II. Motivația și utilitatea disciplinei pentru pregătirea profesională

Datorită cursului de “solfegii ”, elevii își vor forma mediul potrivit pentru începerea și practicarea activităților – bazei muzicale care joacă un rol important în cadrul specialității.

Obiectivul principal în cadrul cursului de solfegiu este axat pe: intonarea gamelor, treptelor, intervalelor, secvențelor, acordurilor, solfegierea melodiilor și învățarea creațiilor cu acompaniament și acapella; la o voce și două voci, educarea capacităților muzicale (auzul melodic și armonic, intern și modal, memorie muzicală și simțul metro - ritmic).

III. Competențele profesionale specifice disciplinei

CS1. Formarea capacităților de exprimare prin muzică;

CS2. Formarea capacităților de receptare a muzicii;

CS3. Descoperirea de către fiecare elev a noțiunilor din domeniul artei muzicale;

IV. Administrarea disciplinei

Semestrul	Numărul de ore				Modalitatea de evaluare	Numărul de credite
	Total	Contact direct		Lucrul individual		
		Prelegeri	Practică/ Seminar			
II	30	5	10	15	Examen	1

V. Unitățile de învățare

Unități de competență	Unități de conținut
1. Tonalitatea G-dur	
U.C.1.1 Însușirea structurii tonalității G - dur.	1.1 Tonalitatea G- dur. Structura . 1.2 Exerciții intonaționale în tonalitatea G - dur.
2. Tonalitatea Fa major	
U.C.2.1 Însușirea auditivă a specificului sonor a tonalității F - dur.	2.1 Tonalitatea F- dur. Structura. 2.2 Exerciții intonaționale în tonalitatea F – dur.
3. Transpoziția	
U.C.3.1 Conștientizarea necesității de amplasare intonațională la diferite niveluri.	3.1 Însușirea procedurii de intonare în diferite straturi acustice. 3.2 Tehnici de transpunere din diferite perspective.
4. Pauzele	
U.C.4.1 Însușirea formulelor ritmice cu pauze.	4.1 Duratele pauzelor. 4.2 Întreruperea interpretării ca suport de expresivitate.
5. Fraza muzicală	
U.C.5.1 Identificarea frazei muzicale din contextual tuturor structurilor primare ale formei muzicale.	5.1 Noțiuni de sintaxă muzicală. 5.2 Fraza muzicală în contextul muzical.
6. Repriza	
U.C.6.1 Definirea justificată a noțiunii. Identificarea însușirii senzitive a noțiunii de repriză	10.1 Repriza –metodă de abreviere a scrisului muzical.
7. Cheia de bas	
U.C.7.1 Însușirea raportului dintre cheia fa și scrierea pe portativ a notelor grave.	7.1 Cheia fa în scrierea melodiilor în registrul grav.
8. Tonalitatea a - moll	
U.C.8.1 Însușirea auditivă a varietăților structurale a tonalității a - moll.	8.1 Tonalitatea a – moll structura și specificul sonor.
9. Măsura simplă 3/4	
U.C.9.1 Definirea ritmică a măsurii 3/4.	9.1 Măsura simplă ternară. 9.2 Genurile muzicale la măsura de 3/4.
10. Masura simplă 3/8	
U.C.10.1 Conștientizarea comunității ritmice la măsura 3/4-3/8 .	10.1 Raportul ritmic 3/4 -3/8. 10.2 Relativitatea ritmică.
11. Auftactul	

U.C.11.1 Identificarea raportului dintre auctact și anacruză.	11.1 Măsurile incomplete de la începutul melodiilor. 11.2 Raportul auctact-anacruză.
12. Tonalitatea D dur.Măsura compusă 4/4	
U.C.12.1 Însușirea intonațională a tonalității și exercițiilor în D dur. Definirea noțiunii de măsură compusă binară.	12.1 Tonalitatea D dur.Structura 12.2 Măsuracompusă binară.
13. Tempoul și caracterul execuției .	
U.C.13.1 Definirea însușirilor, indicațiilor de tempou. Demonstrarea însușirii indicațiilor prin interpretarea proprie.	13.1 Tempoul și indicațiile de tempou. 13.2 Raportul tempoul – caracterul lucrării.
14. Nuanțele dinamice	
U.C .14.1 Demonstrarea însușirilor semnificative a nuanțelor prin interpretarea proprie.	14.1 Nuanțele dinamice și expresivitatea interpretării.
15. Treptele principale ale modului .	
U.C 15 Identificare afuncțională a treptelor principale ale modului.	1.1 Însușirile funcționale ale treptelor modului.

VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare

Nr. crt.	Unități de învățare	Numărul de ore			
		Total	Contact direct		Lucrul individual
			Prelegeri	Practică/ Seminar	
1	Tonalitatea G-dur	2		1	1
2	Tonalitatea Fa major	2		1	1
3	Transpoziția	2	1		1
4	Pauzele	2		1	1
5	Fraza muzicală	2	1		1
6	Repriza	2		1	1
7	Cheia de bas	2		1	1
8	Tonalitatea la minor	2		1	1
9	Masura 3/4	2		1	1
10	Masura simplă 3/8	2		1	1
11	Auftactul	2		1	1

Nr. crt.	Unități de învățare	Numărul de ore			
		Total	Contact direct		Lucrul individual
			Prelegeri	Practică/ Seminar	
12	Tonalitatea D dur.Măsura compusă 4/4	2		1	1
13	Tempoul și caracterul execuției .	2	1		1
14	Nuanțele dinamice	2	1		1
15	Treptele principale ale modului .	2	1		1
	Total	30	5	10	15

VII. Studiu individual ghidat de profesor

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborare	Modalități de evaluare	Termen de realizare
1. Tonalitatea Sol major.			
Structura,armura,poziția acustică a tonalității sol major.	Demonstrarea: Nivelul de însușire a structurii și intonarea corectă a tonalității sol major și a melodiilor sol major	Demonstrarea individuală a însușirii.	Săptămâna 1
2. Tonalitatea F dur.			
Structura armonică,specificul intonațional a specialității F-dur	Prezentarea: Reușita însușirii auditive a tonalității F dur și a solfegierii lor prin diferite metode.	Prezentare individuală a reușitei.	Săptămâna 2
3. Transpoziția			
Transpoziția- procedeu de intonare comodă la un nivel acustic potrivit. Procedee de transpunere practică.	Studiu de caz: Identificarea nivelului acustic de comoditate intonațional prin diferite metode.	Prezentare publică argumentativă.	Săptămâna 3
4. Pauzele			
Duratele pauzelor:pauzele și contribuția lor la interpretarea expresivă a creației lor muzicală.	Studiu de caz: Identificare metodelor de convingere la sporirea expresivității interpretării a textului cu pauze.	Susținerea prezentării.	Săptămâna 4
5. Fraza muzicală			
Emitere în cunoașterea elementară a însușirilor structurale ale formării muzicale.	Studiu de caz: Identificarea părților componente a perioadei și a însușirilor lor funcționale.	Susținerea prezentării.	Săptămâna 5
6. Repriza			

Repriza: metodă de abreviere a scrisului muzical	Prezentare: Înșușirile bifuncționale a reprizei și interpretarea ei corecte.	Prezentare în comun.	Săptămâna 6
7. Cheia de bas			
Cheia "fa" punct de pornire la identificarea notelor grave.	Studiu de caz: Înșușirea temeinică a înălțimei sunetelor în cheia "fa" și reproducerea lor vocală.	Prezentare publică.	Săptămâna 7
8. Tonalitatea la-minor			
La-minor-structura, variantele și poziția acustică.	Demonstrare: Înșușirea intonațională a tonalității la-minor în varietate modală și a exercițiilor de solfegiere în a-moll.	Susținerea publică a demonstrării.	Săptămâna 8
9. Măsura 3/4			
Măsura simplă ternară și desenul ritmic tripartit în practica muzicală.	Demonstrarea nivelului: de însușiri a ritmului tripartit în exemplele de solfegiere practică.	Demonstrare individuală.	Săptămâna 9
10. Măsura 3/8			
Raportul ritmic 3/4-3/8	Studiu de caz: Prezentarea publică a rezultatelor cercetării normelor deosebite de solfegiere la 3/4 și 3/8.	Susținerea prezentării.	Săptămâna 10
11. Auftactul			
Auftactul și organizarea ritmică a timpilor tari și slabi.	Studiu de caz: Identificarea raportului dintre auftact și anacruză.	Prezentare publică.	Săptămâna 11
12. Tonalitatea D-dur. Măsura compusă 4/4			
Tonalitatea D-dur structura, armura. Măsura compusă binară.	Prezentare: Înșușirea auditivă a tonalității D-dur. Nivelul corespunzător a solfegierii la 4/4.	Prezentare individuală.	Săptămâna 12
13. Tempoul și caracterul execuției.			
Semnele de alterație	Studiu de caz: Decodarea semnificațiilor semnelor de alterație.	Prezentare publică.	Săptămâna 13
14. Nuanțele dinamice			
Nuanțele dinamice și expresivitatea interpretării.	Prezentare: Nivelul de însușire a normelor semnificative a nuanțelor dinamice.	Prezentare individuală.	Săptămâna 14
15. Tonalitatea G- dur			
Înșușirile funcționale ale treptelor modului	Prezentare: Definirea funcțională a treptelor I, III, V, I, IV, V.	Prezentare publică.	Săptămâna 15

VIII. Lucrările de laborator recomandate

La unitatea de curs solfegiu se va propune elevilor realizări practice axate pe subiectele studiate cu scopul de ai antrena pe elevi în însușirea practică și dobândirea deprinderilor și competențelor necesare în activitatea proprie de viitor. În activitatea de sinestătoare a elevilor se va recomanda continuarea și întărirea lucrului pornit în clasă prin exersări teste care ar completa activitatea didactica cu noi informații, deducții proprii ca posibile convingeri în activitatea lor proprie.

IX. Sugestii metodologice

În pofida exploziilor noilor tehnologii și accesul la informație, formarea competențelor la elevi cere modificarea metodelor și principiilor de lucru în auditorii la unitatea de curs.

La etapa inițială de formare și dezvoltare se vor aplica:

- Metode de transmitere și însușire a cunoștințelor:
 - Expozitive : povestirea, deservirea, explicarea, interpretarea etc;
 - Conversative: convrsăția , discuția colectivă, brainstormingul, dezbateră etc;
 - Metode de comunicare.
- Metode de explorare și descoperire:
 - Expunerea didactică, demonstrarea simularea de caz/situație, acumularea repertoriului;
 - Metode de explorare directă : observarea sistematică și indepedentă;
 - Metode de explorare indirectă: demonstrația manifestațiilor audio/video, graficilor, proiecțiilor;
- Metode specifice învățămîntului muzical:
 - Metoda anticipării și revenirii la materia de studiu, metoda creării ambianței artstice, metoda reflecțiilor în contextul diverselor modalități;
 - Metode de activizare a procesului de educație muzicală: metoda percepției asociate, metoda arhitectonică, metoda hermeneutică, metodele practice de interpretare – receptare;
 - Metode interactive de predare/învățare: evocare –realizare a sensului – reflecție – extensie, știu- vreau sa știu – am învățat, predarea complementară;
- Metode ale acțiunii muzicale, activizarea gândirii productive, relaționarea artistică a limbajului muzical și vorbit,interiorizarea sensurilor muzicale.

X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale

Fiind o secvență obligatorie pentru măsurarea și aprecierea subcompetențelor propuse de curriculumul centrat pe competențe; evaluarea propune deplasarea accentului de la evaluarea rezultatelor finale ale învățării, la procesul de învățare curentă. Principiul de bază al evaluării autentice îl constituie conceptual de educație centrată pe elev și autenticitatea demersului.

Dacă modelul classic impune evaluarea performanțelor finale ale elevilor, atunci modernizarea evaluării ne orientează spre evaluarea bazată pe legătura dintre experiențele concrete de viață și ceea ce se învață la lecție.

Proba finală, testul nu va fi prioritar în motivațiile pedagogice. Se va insista asupra datelor calitative de moment ,atunci când elevul greșește sau execută la cel mai înalt nivel. Clasamentul celor mai buni elevi poate fi substituit de o serie de activități , ce vor încuraja autoaprecierea, autosugestia. Vor fi încurajate demersurile formative astfel extinse conceptului de evaluare de la classic spre constructive va urmări următoarele tipuri de evaluare:

- Evaluarea dirijată de profesor- sarcini clare formulate în fața elevilor de care vor ține cont și care nu vor permite interpretări opace/libere;
- Autoevaluarea – participarea la propriile performanțe. Compararea rezultatelor de evaluare proprie cu cele realizate de profesor vor crea climatul activităților eficiente de recuperare a erorilor și dezvoltare a capacităților;
- Evaluarea reciprocă – antrenarea elevilor în aprecierea rezultatelor colegilor ca o condiție optimă a dezvoltării, asigurându-se socializarea grupului de elevi și intensificarea convingerilor proprii.

Metode și tehnici de evaluare

Metode tradiționale, chestionare, lucrări scrise/orale, teste de cunoștință, interogare frontal. Metode complementare: observarea sistematică a comportamentului elevilor, portofoliu. Prin metode tradiționale(obiectiv-directe) se va evalua:

- Volumul de cunoștințe teoretice - metodice de specialitate acumulate de elevi/ studenți;
- Cultura interpretativă;
- Capacitatea de analiză/ aplicare a cunoștințelor în activitatea practică;
- Performanțele obținute în activitatea de învățare/ predare/autoevaluare;
- Nivelul evoluției în dinamică a aptitudinilor muzicale.

Prin metode complementare (intuitiv-indirecte) vor fi evaluate:

- Atitudinea elevilor față de arta muzicală, profesia aleasă;
- Interesul/pasiunea pentru muzică
- Activitatea extracurriculară a elevilor;
- Nivelul general de cunoaștere a evenimentelor muzicale/cultural/artistice;

În dependență de funcțiile evaluării, pe parcursul studierii se vor utiliza următoarele tipuri de evaluare:

- Evaluarea inițială organizată la începutul unei secvențe de instruire- estimare a șanselor de reușită a elevilor într-o secvență de instruire;
- Evaluarea formative -continuă – aprecierea modalităților de învățare a elevilor, detectarea dificultăților/obstacolelor de învățare încadrul lecțiilor;
- Evaluarea sumativă- aprecierea rezultatelor elevilor în cadrul controlului tematic al unui modul/semestru;
- Evaluarea la examen aprecierea cunoștințelor deprinderilor și dexterităților elevilor pentru tot programul cursului studiat.

XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studiu

Resursele necesare pentru predarea unității de curs solfegiu sunt:

- ✓ Instrument muzical;
- ✓ Tablă, cretă;
- ✓ Caiete de note , creion, radieră;
- ✓ Mape, colaje;
- ✓ Calculator portabil.

XII. Resursele didactice recomandate elevilor

Nr. d/o	Denumirea resursei	Locul consultării resursei	Numărul de exemplare
1	Țurcanu L.F, Doga E D Teoria elementară a muzicii Chișinău 1991	Biblioteca Colegiului "Mihai Eminescu", Soroca	12

2	Țurcanu L. Abecedarulmuziciișisolfegiu Chișinău 1993-1995	Bibliotecaorășeneascăcentrală. Soroca	14
----------	--	---	-----------